

سنة ۱۳۱۱
خبرنامه ایچونه

مفت عثمانیه ایچونه - مفید آثاره صحیفه لر منزه ایچونه . درج از نمایانه اوراوه اعاده اولونان .

ونه شرائطی : ولا ابات ایچون سنه لکی ۱۱۰ ، آلتی آیتوه ۶۰ غروشدور .

مالک اجنبیه ایچون سنه لکی ۳۸ فرانق

۲۳ نجی سنه

بر ظفر ادبی : « فینتن » ك انتشاری

محرری : جلال نوری

دهاه بر ذره اولاقجه تمثیلی التییدن ۴
بوگون برسر نصل محنی قالیبر بوجشم داعیدن ۱ .
۰ ج . ع

طبیعت ذوق ایتمیش تا اولدن جمع امدادی ۴
بشای عنانك اضمداد كونا كوندور اوتادی .
۰ ج . ع

« فینتن » ك انهای تألیفنده آلمش بو نامتشر رسیده حامدك سیامی شهسپیركسی ایله
نه بیوك بر قرابت ارانه ایدیبور !

[معارف عمومییه ناظری شگری بك افندیك لطف و محبتی ایله ، « آثار
مفیده كتیخانه سی » عبدالحق حامدك « فینتن » بی مطبعه عامروده
بر صورت مطبوعه ده تمثیل ایتمردی . اثر بر ایکی كونه قدر نشر
ایدیله جكدز . بو مناسبتله مقاله آتییه قارلرمنزه تقدیم ایدیبور .]

عبدالحق حامدك بگه قارش بر طرف اوله . اشته حامدك قابله ، وقتیه اوغور ك ...

« فینتن » ك انهای تألیفنده آلمنش بو نامتشر رسمده حامدك سیماسی شهسپیركسی ایله
نه بیوك بر قرابت اراهه ایدیور !

[معارف عمومیہ ناظری شگری بك افندیك لطف و همی ایله ، آثار
مفیده کتبخانه سی « عبدالحق حامدك « فینتن » بی مطبعه عامرده
بر صورت مطبوعه ده تمثیل ایندیردی . اثر بر ایکی کونه قدر نشر
ایدیله جکدر . بو مناسبتله مقاله آتیہی قارئرمزه تقدیم ایدیورز .]

ایشته حامدك قابیلی ، یقتور اوغو کبی ، بالحامه
بوساحه لرده کورینور . حامد بك حریت مطلقه
طرفداریدر . علی العاده ارباب صنعتی ، بك سه و دیکمن
تراشیده کارلری زنجیر بند ایندن قواعدك حامدجه
هیچ بر اهمیتی یوقدر . فرانسده [فلوهر] ،
بزده توفیق فکرت هر کله اوزرنده اوزون
اوزادی به توقف ایدرلر ، فکرلرته کونا کون
اشکال وررلر ؛ حاصلی بر قویوجینك آئنده کی
بروش اوزرنده دقتله ، اعتنا ایله ، صبر ایله
ایشلمسی کی چالش برلردی . حامد آنره اصلا
بکزه من : مخدرات حامد بر شلاله کبی ، الهامك
سه آزاد اولرق جریان ایستندن میدانه کشن

عبدالحق حامد بکه قارش بی طرف اوله .
بیلیرییم ؟ [فینتن] کبی بر اثر انتشار ایدنجیه
انسان ، آنک اونا یا غارا کبی طاشان ، جوشان
بلاغتی قارشینسینده قابلیت تقدیمه سی عفاظه به
مقدردی در ؟ فی الواقع شمعی به قدر [مقبر] مؤلفی
حقتده نه سوبله کسه ، نه یازدقبه طبیعتله برقصیده
منتوره اولدی . بونکله برابر ، استادك :

صدای عقلم بر ترسك ای الهام وجدانی !
مصراعنی او قومامش اوله لم ده بره و اخذنه تجربه سنده
بولونه لم .

دنیاك اك بیوك عالم بشر شناسی اولان

بر کایساتدر . الهام تیلر
ایتمش ، حامد بك اثری
وجود بولمشدر . بناء
علیه بوسلسله نقاشده
نقاشق آرا نامق اقتضا
ایدر . تراشیده کارلقله ،
صنعتله ، ادبی قویوجملقله
چوقجه اوغراشانلرک ایسه
قویوجملری نو عمار محدودیدر
کسب ایدیور . الهام ،
آنی اولور . عمریشدره ،
بعض ، بر دقیقه ایچنده
فکره او قدر علوی ویا
عیب الواح خطور ایدرک
اودقیقه نك افولندن صکره
بردها آتی باقلامق و تثبیت
ایتك بلکه محالدر . حالبوکه
توربو و منتقب ایله چالیشان
شعرا و ناثرلر بر ملبه
لفظیه یا بحق ایچون سررشته
الهاسی بلکه آلرندن
فاجیررلر ، بلکه بویه بر
غیرت نتیجه سنده بر « رباب
شکسته » طوغار ؟ لکن

اویم برشتن قلمی ایله
قارشی حقیق کونست فونم دویم
بجز قدر دکل ، او تر بار دکل
طایفه بر ، اویم کبی بار منصفه خار
سز قیقت نفسی ایچون کرباره
سه ده طون ن کبی ، باقم بر رم مرده و فخر
موز باشم سبلا ، آه دغیریم جهم
ظلمت صان ابرون ، ایست ، حالوریم بویه نظر
رویه تهر بر ایله ، ای ابر ، به اولون نظر
ظلمت بر ، سه سری دور بریم دمه آتشراره
سز قیقت نفسی ایچون کرباره

« لومبرو صو » تشریح
وغر بزای اعتبار ایله دهایی
تدقیق اتمشدی . داعی ،
حادثك فو قنده بر انسا ندره
او ، هیچ بر قاعده به ،
هیچ بر دستوره ، حتی
عرفه بیله تابع اولماز ؛
میلونلرجه انسانك بیکارجه
سنه دن بری کورمدیکنی
کورور . بونکله برابر
بلسکه اك اورته حاللی
آدملرک کورد کار بی کور .
من . مشوارنده ، طرز
حیانتده غرابلر عرض
ایدر . ایشته ، بر تدقیق
ونفخص عادی نتیجه سی
اولرق دکل ، اختیار سز ،
طبیعتیه حامدك انشاد
ایدوب مقاله سزک باشنه
تبرکا درج ایدیلان ایکی
بیٹی [فینتن] ك مؤلفی
اك بلیغ بر طرزده تصویر
ایدر . حامدك ، بر ایدیلش
اعتبار ایله دیگر ادبیه مقس

هیچ بر وقت ادبیات عالم « فینتن » کبی بر بدیعه
قلمه مالک اولماز . « فینتن » درجه سننده ، بشرک
ثروت فکر به سی ایچنده بر جوق آثار واردر ؛
لکن « فینتن » دن بیوك بر کتاب یوقدر . بر حدمعنی
کچدکدن صکره آرتق ارتقاعك اهمیتی قالماز ،
بناء علیه شواهدده مساوات جاریدر : تورانك اك
منتخبه انسانی اولان « کتاب ایوب » « اغنیه الاغانی »

علیه اوله ماز . اگر آکا بکزه بر اغوج ایستدر
ایسه کزینه لومبرو صونك تنبع ایندی بی ذکا
ودهالره مراجعت ایدیکز .

حامد بك اضدادی بك سهور . [فینتن] ،
استادك دیگر اثرلری کبی سراپا اضداد ایله
طولودر . زمان ایله ، مکان ایله « سپه کوله »
ایتك ، زمانك ده ، مکانك فو قته حقیق ، بر برندن
پك اوزاق فیهوملری باقلاشد بر منی و بر بلرله او بر نامق

یحیی دیوانی

— تقدیم —

محرری :
جلال نوری

بیدار الله یحیی بو روؤ گایده
عالمده بر چراغ او یاندر که سوئسون
[یحیی افندی]

[معارف عمومیہ نظارتینک مظاهرتیلہ [آثار مفیدہ کتبخانہ سی] شمدی به قدر باصلیمان
ویازمه نسخہ لری بک آرز قالان یحیی دیوانی طبع و تمثیل ابتدی . [فیتن] کی رومانئیک برشاہ
اژدن صکرہ یحیی افندی دیوانی کی فلاسفی بر کتاتک نشرینہ موفیقیندن طولانی کتبخانہ ی
تبرک ایلہ تقدیم آتی قارئین صرہ تقدیم ایدرز .]

اوزمانک ایجملکی شمدی بزه غریب کلیر :
« عشقک اودینه ای کل یانرسه جان شیدا
« هر بر آوج کلندن بر بلبل اوله پیدا
یحیی حامد واری تضاد لرده اجنبی دکلدور :
« قیس ملامت کزین راهموندر بکا
« مسلك اهل خرد راه جنوندر بکا
لکن اشعارنده فلاسیفیزم بک زیاده در :
« سخن کیم آتش دلدن قویه لایله اولور پرسوز
« آنکچون سوزلری یحییانک آتشیاره در کویا
بک نادر استیزا و لطیفه ده ایدر :
« سایه جهلنده نادان دائما آسوده حال
متصوف و عاشق در :
« یحیی حرم عهقه کبرسه توله بی باک
« مفتوحدر اهل دله هپ باب محبت
کذلک :

« طور و کزن جامه تن روحه راحت واری عالمده
مفق الانام افندی ، عمیل بر مسلمانه واقیسه حق بر
فلسفه صاحبدر ؛ قدره ، تصادفه التفانکار دکلدور :
« برصهاد اولنسه یحیی مقصدک استغنائی فو
« نازنین محبوبه بکزر جوق نیاز ایستر صهاد
قالانبوری سه وضو دکل :
« سمندر لکی عشاقده سکان آتشدور

لکن بی معنا ، زوو طبیعتله سولیمش غفرار
دیوان یحییاده اکثریتدر .
انتطاف ایندی کمز گوزل بیتلر و مصرع لاله تأمین
ایندیکی نغشهی بر خار ایله زائل اتمه مکه ایچون
ترسنه منتخباته فالقصدیق . مع مافیه نمونه اولنق
اوزره آلیکز بر مناسبتیز سوز :
« البته و برر سکنی معجون محبت

یحییاده « لیریزم » آرز تصادف ایدیلور . یحیی
افندی اول یاول بر شرح الاسلامدر ؛ آندن
صکره بر شاهرورد . وقتک رجال تمیز ایدیه بیلامک
ایچون شعر سوطیکه مجبور اولیور لرری . آنکه
ایچون سوزده طبعاً بالانک بتون ارقافی ، طبیعتلری
اولسون ، اولسون نظماً افاده مافی الباله آله قین
ایدیلر . یحیی افندی بونلرک سرفرازیدر . دیوان
خطیبات لفظیهدن مصون دکلدور . لکن ، عجبا ،
هنوز قطعیت کسب ایتیان لسانزده هانکی ناسر ،
هانکی شاعر ، انکی ضروری نغشی ، هانکی کمال
وحامد یا کلهسز یازی یازمعلورد ؟ یحییانک لسانزده
بر آرز منات وارسه ده مجهد بوق گبیدر . بیلم ،
لکن ، یحیی افندی صرحوم فلاسفی اولنسه بلکه
دها بیوک بر شاعر اولوردی ؛ چونکه بتون
معاصر لرینک فوقنده ، ده ایشقه بر عالم ایچنده
ایدی . فقط ، افسوس ، شوق باستییش [،
نظره حالک لک بولک ادباضری بر دائرة متاده

قسطنطینیته نك فتحندن صکره منوران رومدن
بر قافله ایتالیا به هجرت ایدرک ره نه سانس دورینک
افتتاحنه یادی اولمقدی . عینی زمانده وسطی
وغربی اور یاده ره فورم حرکت مهمه بی باشلیور .
ترکلرک داخل محله دریا اولسی ایله ایسز قالان
وندیکایلر ، جنوزلر وسائر سواحل خلقی آسیا -
آسیولار ، پورتکیزلر ایله تبریک مقدور ایدرک هندک
مسدود قالان شرق یولنه مقابل غریبه بر یول
آزارکن آمریقای ، امید برونی بولیورلر . ارضک
هیه مکشوف اقطاری فتح ایدیلور . قرون وسطی
هنین یلادی تاریخی نهایت بولورق فکر یسر
اولیور ؛ یونان قدیمه طوغری بر اجماع اولیور .
مدنیت حاضره بر اجماع فیض نمادیندن عبارتدر .
چوتاریخ فروشاهن دن مقصد شیخ الاسلام یحیی افندی
صرحواک نه کی بر دورده یتشد یکنی سولیکدر .
ایشته عثمان ناینک معنی نامداری غرب عالمده دورک
هکله یکنی بولبه مستقی برهنسکاده ، [فریجه] ده
[آوغسورک] ده ، [جنورا] ده دکل استانبولده
طوغیور . یعنی افندی مسقط رأسی اعتباریله قرون
ایتن آخره رحلتندن دکل ، از نه قدیمه شعر اسندندر .
تجربه راعب پاشا استننا ایدلک شرطیله هیچ بر
مشاعر صر یحیی افندی نك رتبه اجتماعیه سننی حائز
دکلدی . نفی بر ندیم ایدی ؛ ندیم ایسه حکمداران
ووزرا دواترنده قدیمدن بری امثالنه تصادف
اولونان ظریف و لطیف بر کاسه یسیدی . حالبوکه
یحیی افندی سیاست دولتی تدویر ایدن احاطه نهدی .
یشنه علیه آثارنده بر نبالت مخصوصه واردر .
یحیی دیوانی ، بزه ، دواوین سائره کی ایلارلاق
دورلرنده ترکلرک [دانسه] ، [به ترارفا] ،
[قویه رتیکوس] عصرینک انبیا هانته نه قدر بیگانه
اوله قریق کوستور . قباحث یحیی افندیده دکل ،
قرمانده در . افندی کله نك معنای عام وشاملی ایله
پر فلاسیفدر . بر شاعر بدیع المآثرده قدماتر قندن
قیقه دستوریه اوقا ایدیان قواعد موجبتیه
قرنلیرالق ایتهدر . پیر ادب هر کم ایسه بر قاج
صطرفی بر معنی یازمیش ؛ هر کس کی یحیی افندی ده
ایده معنی موجبتیه اوچویز صیغه به یاقین غزل ترتیب
ایتهدر . بناء علیه دیوان یحیی ، هر دیوان کی جان
صیغه حتی مرتبه ده بیکسقدور . بوکون ، بو دیوان ،
تجربه فکریه ولسانییه مدار اولور اعتمادیله
بولونماملیدر . آنجیق ، اونجی ترنک صوکلرنده ،
اون بر یحییانک باشلرنده اجدادینک فکر و ذوقلری
ته مرتبه ایدی ؟ بونی آکلاف ایچون بودیوانی
بولونمائی یز .
غزل طرز ی بر جوق احاطمک قریحه سننی محاصره
آلتنه آلدی کی یحیی افندی نك ده حریت طبعی
آزله ایتهدر . مثلا :

« ولتی کیمش عیش ونوشک دوری دوغمش ساغر لاله

فوقه نيكوس [عصر نيك انتباهاته نهدن بيكانه اولدقن كوسترو قياحت يحي افنديه دكل ، زمانده در . افندي كله نك معنای عام وشامل ايله يزل فلاسيفدر . بر شاعر بدیع المآثرده قدامطرفندن نيه دستوریه اوقا ایدیلان قواعد موجبنجه غزل لیراتی ایتهدر . پیر ادب هر کیم ایه بر قاچ صطراقی بر مفتح یازمش ؛ هر کس کي يحي افندي ده قده مفتح موجبنجه اوجیوز صیغه یه یاقین غزل ترتیب نایهدر . سناه علیه دیوان يحي ، هر دیوان کي جان صیغه حق مرتبهده یکسقدر . بوکون ، بر دیوان ، تهریه فکریه ولسانییه مدار اولور اعتمادیه اولوقوملیدر . آتجق ، اونجی قرنک سوکلنده ، اون برنجینک باشلنده اجداد صرک فکر و ذوقلری ته مرتبهده ایدی ؟ بونی آکامی ایچون بودیوانی اولوقومالی بز .

غزل طریزی بر جوق اطامک قیجی سنی معاصره آلتنه آلتی کي يحي افنديک ده حریت طبعی آزاله ایتهدر . مثلا :

« وقتی کیمش عیش ونوشک دوری دوتش ساغرله
« حظ اولمز بر عجب دورانه کلدک ای کوکل

کي کوزل بر ییتی میدانه قویق ایچون بر غزل ترتیب ایتک مجبوری حاصل اولش ؛ شاعر اضطرار نختنده بر شاعر ده سویامش . ایسته فلاسفی اصولک فناتی بوراده ظاهر اولور . بر حرام فرض ایدم که آکا ، به حال و منصباً کلیسا امره سندن درت ویا یعتک تصویر یی پایجندک دیشون . بوسامک ، رافائل بیله اولسه ، کاپیتی کورلیر . ایسته بزدهده ، قدیم ، عرف آتجق شعر ایتک بر ایدم اولدوله شاعرینه ، ساعدی . طار بر قافیه داخلنده ، بر غزلک حدودی ایچنده ناله ماه سر بسق جریان ویرمک محتهدر . معاذ الله ! حامد بتون نخلاتی بر دیوان ایچمه صیفی سدر مفتح کتفینده بولونه ایدی بوکون بر مقبره ، بر فینته مالک اولوری ایدک ؟

ایچون ک طوغری مطالعه یی سرد ایدن انکیز مستترکی [کیب] در : « يحي ، بر طرفدن باقیه ، دیگر طرفدن ندیمه آل ویرر . « هر حالده باقی ، بیجان اوتوز باش قدر بیوک اولقله برابر آندن دها کنج ، دها زنده در .

ندیم :

« دیده بخور و کریان چاک کاکل تار مار
« حیرت افزادر قیامک چاخو ایدکن سنک

یحي :

« بولایم چاخو ایدنه آچه بدم اطف ایله آتی
« کیریم قوینه اول غنجه نك يحي نسیم آسا
نقی برنجی درجه بر شاعر ایه عجا يحي - که معاصریدر - ایکنجی درجهده بر ناظم اوله بیلیری ؟

یحي :

« شمعی خیل سخنوزان ایچره
« نقی مآندی واری بر شاعر
« سوزلری سینه مقلهدر
« امره الفیس کندیدز کافر

نقی یحیاه جواباً :

« بکا کافر دیش مفتی افندی
« طونه بن آکا دهم مسلمان
« واولدقده باری روز جزایه
« ایکنیزده چیتادز آنده یالان

یحي دیوانده کوزل شیلره صیق تصادف اولور :

« بر دریا به دوشدی کوکل مبتلا می چوق
« عشقک صفای بوق دکل اما جفای چوق

اوزره آیکیز بر مناسبتن سوز :

« البته ویرر حکمی معجون محبت

یحیاده « لیریزم » . آق تصادف ایدیلیر . يحي افندی اول یاول بر شیخ الاسلامدر ؛ آندن صکره بر شاعر در . وقتک رجال تحیز ایدم بیامک ایچون شعر سوطک عبور اولور لری . آنک ایچونده که طیفه بالانک بتون ارکانی ، طبیعتی اولسون ، اولسون نظماً افاده مافی الباله آلفقین ایدیلر . يحي افندی بونلرک سرفرازیدر . دیوان خطیبات لفظیه دن مصون دکادر . لکن ، عجا ، هنوز قطعیت کسب ایتیان لسانزده هانکی نافر ، هانکی شاعر ، هانکی فضولی و نقی ، هانکی کال وحامد یا کلهسز یازی یازمفلرد ؟ حیثانک لسانده بر آز منات ولسهده تجدد بوق کیدر . بیلم ، لکن ، يحي افندی مرحوم فلاسفی اولسه بلکه دها بیوک بر شاعر اولردی ؛ چونکه بتون معاصر لرینک فوئنده ، دهه ایشقه بر عالم ایچنده ایدی . فقط ، افسوس ، شوق باستیش [، نظیره حیثانک بلک بیوک ادبامزی بر دائره متادیه ایچنده طولاشدیرمش ؛ کندیلرینه تعیین جهات ایتدیرمکی متعصب قیلهدر . اگر کربده فتی ائناسنده کندیلرله حرب ایتدیرمکی افوامک ظاهر ندن بشقه بر آزده باطنی بیسه اندک يحي افندی دها [مودرن] اولردی . حیثانک محافظه کارانی حقی تسلیم ایدم . چونکه بوعلتک کونا کون سد لرله حالک اقسام سائره سندن تجرید ایدلهدر . لکن ولو اورخان غازی عهدنده اولسون ترکانک جینلیکسی قبول ایدم . چونکه بز اوج قطعه ارضک ملتقاسنده ، بحر سفید سولخنده سلطنت قوروق و یونان و روما حایله ، لاتیق و جرمان ممتیلرله مناسبتنده بولوندی . اگو يحي افندی زمانده ، السنه نله دن لمعدالیمه لرله متکلم اولان قوملور کومر نه سوبیلور لر ونه دوشوشوبیلورده بر تودده وشیه به دوشسه ایدی - شناسی مرحوم دور قییه حایله دکل ، مصطفای اولک عهدنده یازلردی . افسوس ! [دانته] - مضحکه ربانیه - یحی یازار کن قابلیت عثمانیه آتجق و آتجق عجمک هنگام انحطاطنه پیشوردی :

« هر زمان سوز فراق اولز وصال ابردی آجیل
« عالم عشقکده يحي قییه وار هم یازی وار
« و ، « نشوه مزدر بیلورز عشقنرک پاک لکن
« و ، « باده صاف اولیجوق آدمه حالتی ویرر
« و ، « آدمه جبه و دستار کز ایتمی ویرر
« و ، « خاتم کبی باری هله هر آن انز اوپسهم
« و ، « همیشه غنجه اقبالک کفاده کوردم
پاک محدود بر دائره ایچنده شعر سوطک رخاوت ذهنیه یی ، تن بروری فکری یی منتج اولور . يحي دیوانک محتای ایچنده بیوک بر عبرت دماغیه به تصادف ایچورز . بر قاچ یوز غزل ایچنده بر برینه بکزه میان بوق کبی .

یحیانک غزلیاتی بولله اولدنی کي غریبدرکه سائر دیوانلر و محتویاتلری دم بر برینه بلک بکزه بور . ادبیات عشقه من قارشیلای ایکی آینه به بکزه . فی الواقع بونلرک ایچنده بیکلرجه الواح و تصاویر کورسور سهده جمله سی بر در . غزل و قصیده ادبیاتی شخصیتک ، ذہنیاتک اهلیمی ، فکر یابس نقلیه نائل ظفر اولمی دیکلر . عثمانیلرک عدم تکاملنده بوشیه نظیره بوشی بلک بر عامل حقیقیدر .

دیوان يحي ، ابن الایین کال بلک افندیک مطول بر مقدمه سیله آراسته در . کال بلک ،

یحي افندی به دائره تذکره لوده ، وقایع نامه لوده نه دیش ایه جمله سنی بلک کاتبانه بر طرز دم جمع و تصنیف ایتهدر . لکن بو آلتش کسور صحیفه ایچنده زمان ، مکان ، عرق نظر یازتک تطبیقاته یکی اصولده هیچ بر مقایسه به تصادف ایدلر . قدیم تذکره جیلر کال بکدن آکسیک ویا فضلله یازمه مازلردی . کال بلک افندی نعلانک وقوعاتی قیده ایتدیکی سنه لرک بولله سرعتله گذران اولسنه بلکه قلباً متأسفدر لر . کال بلک کي ارباب اقتدار و تبحرک و جوب برقی به بر آزددها ایمانکار اولور یی رجا ایدرز .

برده دیوان يحي نه دن نسخ حروف ایلله باصیلور ؟ خط تعلیق دیوانلره خاص دکلیدر ؟ معابدک اسلوب معمارسییه مساکن خصوصیه انشا ایدیله میجکی کي غزله ، یکی آزلره بلک یانسه بر دیش حروف تاله غزلیات قدیمه نك یازلسی بزه ناخوش کلور . بر جوق ارباب ذوق بو فکرده در . بر رسامز نعتیک ، فضولیتک رده لغزلی ویا سوا کتلی زسنی یایسه نه قدر غریب اولور ؟ [بولاق] دارالطباعه یی کي مطبعه معاصره نكده بونین صکره تمیل ایدمکي دیوانلری دیوان حروف ایلله باصمه سنی ننی ایدرز .

... ملت عثمانیة ایچونه مفید اناره صیغهرلرنا آیدقدور . درج اولنمایانه اوزره اعاده اولماتد .

بونه شرائطی : ولایات ایچون سنه لکی ۱۱۰ ، آتی آتی ۶۰ غروشدور .

عالمک اجنبیه ایچون سنه لکی ۳۸ فراتیق

۲۳ نجی سنه

اسلوب آفل ، اسلوب حاضر ، اسلوب آتی

[مسائل حاضره]

عمری : جلیس بوری

کئی ، سلطان مراد مرحوم جنکه کیتدی ده جگمز برده شو عیازه قی قولانیورز : « چون عون بیدریغ ایزدی وسعادت مساعدت دین عدی ایله اکثر بلاد ضلالت رسوم واطیب مواضع کفور دوم جلوه گاه خورشید ایمان و آرمگاه عدل و احسان سلطان کیتی ستان اولملاه... »

کذلک عاشق پاشا زاده کئی آرتق بتون بتون صاندرونده دکاز : « باب آتی بیان ایدرک عثمان غازی چمه نمازن یچه قیلدردی وهرشهرده نه صورتله اولدی آتلی بیلدیرر قاجانکم قره جه حصاروی آلدی شهرک اولری بوشی قالدی و کریمان ولایتدن وغیری ولایتدن خیل خلق کلدی عثمان غازیدن اولر دبدیلر عثمان غازی وردی سهل زمانده معمور اولدی بر یچه کیلسالر دخی واردی مسجد ایتدیلر و بازار دخی طور غردیلر . « ویسی کئی ده کندمزی کورمه چک درجه ده ظلمت پرست دکاز : « تباشیر فلق الصبح وحی الهی که اک اول ضیاعشن آینه سینة سیدالانیا اولدی جمال خوشنای منامات صادقه ایدی »

لسانئز هنوز حامل برقادینه بکزیور . وضع جل آغریلری قیلندن ، لسان ، بعض اوجاع طویور ؛ طبی ، مزاجی هر کون دکیشیور . اطراذ یوق ، اهنک یوق ، عکس المعطر زباده ، و بحال برده بیوک بر عصیلک ، بر تیزلک میدانه کتیریور . قطعیت ، ثبات آرزو ایدلیور . لکن البته والیته یارین مشیمه لساندن بر اسلوب طوغه جق . یوکا طوغیور دیسه لک بلکه بیوک بر خطا ایش اوله بزه بونی اثبات ایچون بر آزده اسالیب حاضره قی مؤاخذه ایدم :

مکانب ادیبه هنوز زده قطعیتله تقررا تدیکندن ارباب قلمز [ادبیات یاپورلر] . (بوتعبیردن طولایی مسئولیت قبول ایشم ، چونکه موجدی بن دکلم ، سالی پاشا زاده سزایک افندیدر .) طبیعیلک اوزنه دن قانیور . صنعت ابله تصنع قاریشیور . مثال : بالذات کندیلرینه ده عرض ایتدیکم اوزره جناب شهاب الدین بکاک نثری ، و حقی نظمی بر طرائف و شکرله ضیاعیدر . جناب بزه بر ضیافت چکیور : چیرز اولتی اوزره آلا تورقه و آلا فرانیه بر قوطی ! چشید چشید بون بون . جوربه برینه بر شروب ، برنجی بک بر بقلا ، ایکنجی بر روانی ، اوچنجی بر عجمی ، دردنجی بر قدایف ، یغنجی بر نیشی قورابیه ، آلتنجی بر کفکول فقرا . . . الخ . جنابک هر اثری نفیس ، انفس ، انفسکده فونده . نظیفک نثرینه کله م : بن هر نه وقت سلیمان نظیفک ولو اک عادی مسائله متعلق بر یوصله سنی اوقوسم عقلمه بر سرای تبادر ایدر . بر تاریخده فلنکه کیتمش ایدم . لاهیده قرالیچه [و بلهلمینا] حاضر تلیزیک قصر لرنده ، مشار البهناک اذواجلری مناسبتیه هند شرقی مستعمره سی طرفندن تقدیم ایدلش بر سالون وار : سالونک دیوارلری تراشیده ، طاوانی تراشیده ، دوشمه سی تراشیده ، صاحبان وستونلری تراشیده ، مفروشانی تراشیده ، حق

لسانئز ، ادبیات بر استحاله دوری کتیریور . هیچ بروقت اسکیلر ایله بکیلر ، حتی ده طوغتی شرفه نائل اولیانلر [فوتوربست] ، شمه کی کئی بر آراهه کله مشاردی . اوت ! شو بولوندیمز سنه ایچنده ، عینی معاصر لک اولیلر بر برینه ضد آثارینه تصادف ایدپورز که عجباً بیک سنه لرینه طوغری ی یاشیورز ؛ نامق کال بک هوز بر حیاچی ، هر سکی عارف حکمت بک نره دهر ؛ بوراسی استانبول یوقسه قرانی ، لسانئز حالا ترکیه میدر ، یوقسه « اسپه رانطو » میدر ؟ کئی شبهه لره گرفتار اولیورم . دعوی سنده اثبات ایدم : مدوح پاشانک دیوانی ، تاریخ ابوالفاروق ، جنابک اوراق ایلی ، نظیفک بطارحه ایله آتقی ، حامدک فیثتی ، ضیا کواک آلیک قزیل آلمسی ، اسماعیلی بر درلو اوبدوره مدیقم تورانی الصدی اندیلرک و زن بیان اوزره سولینمش منظوماتی ، ترکیبمز ، زابطه سز ، دم دیزلاق جله لرله مالامال متوراتی الی آخره بزی عصر دن عصره ، مغربدن مشرقه مکیک کئی کوندور . استحاله عهدلری مستثنا اولتی اوزره ، هیچ بر زمان ، هیچ بر ملک کنده لسان و ادبیات یوقدر تعقیب ایدنه مفیدی . هر ده ادعای بک بیوک : تعصیور و ران اهل قلم حاصمه بغداد ده کی فرق معتزله کئی ، روماده « مائی لر و « شیل لر کئی بر برینی بیوانده کی [پاتریبیان] و [بله به ثیان] لر کئی ، تشیع ایدپورلر . بر قوله کوره ملکتمزک یکانه شاعری توفیق فکرت ایش ؛ قول دیگره نظراً بوملک و ملته اک بیوک فکرتی توفیق فکرت ایش . . . بر ذهابه کوره وزن عروض قدر فنا برشی یوقش ؛ ادعای ثانی موجبجه وزن بنان صاحبه صیادن بقفه برشی دکش .

ایش تعصب و ادرسه طبیعی عقل و منطقی اختیار سکون و سکوت ایدر . شوزاسی ده ایجه بیلنمیدر که لسان و ادبیات مسائلی هر شیدن زاده صوغوق قاطیق ایستر . حکیم او ایش که جریان وقوعات قاریشینده نه اغلا ، نه کولر ، نه حدت ایدر ؛ بالکنز آنده قلم حادثاتی قید و تثبیت ایله مشغول اولور . لسان و ادبیات کیف و هوسله دکمز ؛ عینله ملترک ، دولترک ، جمعیتلرک تابع اوله قاری فکاملاتک دساتیری کئی برطاقم قوانین مقتضاسیجه تشکل ، تکمل ، تردی ایدر . اگر کورولتیلی ادبامز بر آرزو لسان و ادبیات تاریخی بیلسلر ایدی افاده لری ده لین اولوردی . لکن بزینه طرفدار مساحه اولم : هر شیشی بیلک ، هر شیشی عفو ایکندر دیشن غالباً ، ادم دوستال .

« یوفون » حکیمک قولنجیه اسلوب بیان ، عینیه اناسندر . آتما ، شو فخره قی تضهین ایدم : اسلوب بیان عمومی ، بر ملنک بولوندینی زبانی ، واردینی درجه تکاملی ، خلاصه اولمک روحی کوستر بر آینه در . بز ترکیل ، ایشته ، اسلوب حاضر مندن عیارتن . بونده بر مقدار اسکیده وار ؛ بر آرز بکده وار ؛ بر جوق سقطده وار ؛ بر خیل قابلیتده وار . آرتق ، خواجه سعدالدین افندی

منقوشانك اوزرلى بيله ، پرتوسوز ايله باقلنجه كوريطر كه تراشيدهدر پاك كوزل ، درجه متناهيده كوزل . لكن هر مقاله لر ، اوقم وقدح و عايشنا ومدح شاه اترلى عجيبا برر صحيفه - ميدر ؟ پوقسه مينيا توري ميدر ؟ «مهيسونيه» نك آثار چيره دستي صنعتي ميدر ؟ ديه ترددرله دوشيبوروم . لى الجناپ طائلي ، قالا مبولي ، مستيزيانه اوليان يازي ، يازي دكادر . لى النظيف سكر قيرانه جمنده ، فلمنكده تراش ايدلش الماس پارچه سته بكنه ميان يازي ، يازي دكادر . دها ايلري كيده جكم : نظيف و جناب بكار على العاده يازي يازمه غير مقتدر درلر . واقعا ، بز ، بوراده بوايك استاددن هر بيرنه : - سرك شونوع يازي يازمه كن لازمدر ؛ كهي بر تنيده بولونه جق دكاز . هر كس قابليته كوره امر ميدانه كتيور . بر محرردن ، خصوصيله بيوك بر ايدلش سيارش اوزرنه آثار بكننم . هر نه وقت عبدالحق حامده اثر ايصار لامش لر ايسه استاد ، قدرت بي باياندن صرف نظر اظهار عجز ايتشدر .

بوقره مضارن مقصد صر حامد ، جناب ، نظيف ، فائق على شويه يازسونلر ، بويه يازماسونلر ديك دكل ، يالكز اسلوب حاضري قيد و تثبيت ، وزن و تقدير ايتكدر . ايشته اسلوبن بويه غريب ايترا وضعنده بولونور . لكن بوا سولوبدن [يني حامد ، جناب ، نظيف اسلوبندن] طرز آني طوعه جقدر . بوقلم صاحبلى ايله آنلك رفا و تليدلى لسانى شناسى و نامق كالدن آلدلر ؛ على قدر الامكان دوزلدلر ، طبيعى ، استعدادى ، جريان فطريسي اعتباريله ايلرلندلر و اخلافة دور ايدورلر . بونلر غير طبيعى برشيئي بايدلر .

فقط بوا سلوب ، آتيد بتون بتون بشقه بر شكل آله جقدر . استادلك طوغرى ، بلكه پروفسز ، حتى ضيا ، شناسى ، كمال اسلوبندن دها زياده صرف ونحو اعتباريله تحليه طائاير طروز افادلى اولاء ، تصنعندن مهمالكن تجرد ايدجكدر ؛ ثانيا ، استنباطك ارباب قلى معاني ايله كليات آره سنده دها زياده مطابقت آيره . جقدر . جناب ، يوزلرجه كله بولوب نثر مصنعه استعمال ايدور ؛ لكن بونلك هان نصي ايراز كمال ايجون بولوب قوللاندلر ؛ بلكه بي لومدر ، هر بزه و هر زمانده اسلوب فراكلردن چيقوب ايدنلقلره متوجه اوليور ؛ آندن سكرده تردى ايدور . حالا ، اسپانياك بوى غزته لرنده ، بولنجه بندلرنده بيله ، قصيده بردازلق ايديلور مش . انگايز

سغرى ، اوراق حوادث رچه ايدن تحقيقيه ، عايشنا : - انديلر ، بومقاله لك شعر قصصندن اولنك كده محررك نه ديك ايتديكني بكا على العجا سويلك . در ايش . فرانسه دده وقتيله بويه اولمشى . بالغاي بزه دده بويه اوليور . خواجه سمسالدين افندي [تاج التواريخ] اده كيتدى ، كادى ، قازاندى ، غائب ايشدى كهي مدلوللارى افاده ايجون منشور و منظوم بر جوقى نكرله لر اويدرسيور . سربويى بي تحليل ايتدم . اكر ويسى افندي سويلمى لازم كلن شيلرى بزلركي يازسه ايدى كتابك جمعي بلكه اونده بره نزل ايدردى . ويسى ، كمال ، جناب ادبياتزده ، اسلوبزده برر صرحله در . صدادانهاده ترك «آسپه رالتيس» لونه كاهلم : بو ذوات ارباب زهد و شوايك منبائندن احتراز ايتدكاري كهي تركيلردن قورقورلر ؛ برسائلك بر او انشا ايدلش كهي فولاي بر شي اولديقى ، لهجه لك قابليت هضميه سي نه راده لرده بولنديقى بيلمه دن لسان و ادبياتده ، اسلوب و قواعد فضولى نقره شاه باشلورلر . تركدن بيشه برشي اولديقم حالده بن بو تركه دن بر شي آكلامديقم كهي او شرمده داخنده اوليان كنجلر ، اختيارلر ، قاديملر ، اركك لرده برشي آكلامبور . بيه حال عواملق هر تيه سته اغمض لازم ايش : - الا مان ! لك كور سنده باغرم ، بن دركه عوامه ايك ايشتم ، ايشتم . جريان طبيعىي خلافتده كيدن برسائى تكلم ايدم . بو ديك تقليدا قرانلى بده ، قريبل بده برشيلر سويلدم آكلابه مدى . اودون ياريجي حزه بده عيني لسائله ايراد نطق ايتدم : آكلامدى . «آسپه راتو» نك «وولاپوق» كهي در دست افول اولديقى بيله . قاعده تدوين ايتكله بر زنجيرك يوزى آغرميه جنى ، جينيك بوسولوى دوزليه جكي ، آتاراك بادم كوزى دها يوزلاق اوليه جنى كهي نه ياپسقى ، نه قدر هميلر اينسهك بوشدر . ترك «آسپه راتو» سى بر (زليق هفت ماهه) در . [*] بوقى ديرلنك ده ، اولديركده عيشدر . سليمان نظيفك ده ، اسملرى اويدورمقندن بر دفعه دها عاجز اولديقم غابت يكي ادباتك ده مثبت ومنفى غير تولى بي سوددر . بو ادبا ، لسائلك (كويست) لريدر . آنلرى مؤاخذه ايتك ايتنيانك فن جليل طيه بيوك برسائى اولق كر كدر . بيا عليه ايش دوكتور جناب شهاب الدين بك افندينك اختصاصلى داخنده در .

[*] الزليق ، امير ورننده نامام دوشمش ولده اطلاق اولنور : قاموس فيروز آبادى ، جلد ۲ ، ص ۹۴

طبيى بر اندیشه
برلين ۱۲ (م . آ) — پترسبورغدن وارد اولان برتلفرافه نظرا رومانيا جبهه سنده كى وضعیت عسكري و رومانيا و روس محافل عسكريه سنده صوك درجه انديشه بي موجب اولفده در . چار فراكهنده بيوك برشوراي عسكري عقد اولنمش و رومانيا باش قوماندان ارکان حربيه سيله برابر اشبو مجلسه اشراك ايدجكدر . رومانيا هيئت عسكريه سى چاره رومانياك مطالبتي درميان و رومانيا به دشمن استيلاستندن مضمون قالمى ايجون مذكور ملكته لازم اولدنى قدر قوه امداديه سوق اولنه جفته دائر چار طرفندن برين و اعينى در خاطر ايتدبره چكاردر .

رومانيا ده نقليات عسكريه
وياه ۱۴ (م . آ) — پترسبورغدن بيلد بريليور : رومانيا ده مهم مقياسه نقليات عسكريه وقوع بولفده در . مجارجه سنده بولنان قطعاندى برقسى مسارعه طونه جبهه سته نقل ايدلشدر . بكرش موقع مستحكمنده احتاط عسا كردن بيوك برقسى جنوبه طوغرى سوق ايدلشدر . پاك جوق روس قطعان بكرشه ككشدر .

باويرا قرانك بياناق
برلين ۱۲ (م . آ) — نوربرغ عدليه نظارتى بناسنك رسم كشادى مناسبيله باويرا قرانك طرفندن ايراد اولنان نطقده شوسوزلر صرف اولمشدر : « بز قدر و حيثيمزى تيزل ايدجك بر صلح عقد ايتيه چكن . فقط شمدى به قدر حائر اولديغيمز موقع مخصوصى تأمين و اوزون مدت بتون عالمك مهاجرتندن بزي سون برافه جق بر صلح عقد ايدجكتر . »

فرانسه ده مستخدمين و عماله ففدان
برلين ۱۵ (م . آ) — فرانسز غزته لرندن « اوور » ۲۰ بيك ففاندر ژاندارمه سنك تسميرن اول آينده برلى تعليم سلاح آلتنه جلب اولنورق بده خط حربيه سوق اولنه جقدرنى اشعار ايديبور . مستخدمين ففداندى تاشى فرانسز شمدن و ففدرنده نقليات حسن اولنور درجه ده بوژولشدر . كذلك عماله ففداندى ناشى واسع مقياسه اراضى زرع اولنه مامشدر .

پترسبورغ ليمانده يانفين
برلين ۱۲ (م . آ) — (دوستويه سلووى) غزته سته نظرا پترسبورغ ليمانده بيوك بر يانفين ظهور ايتشدر . شهر ايجون ادخار ايدلش بغدادى كاملا محو اولمشدر . پرس (اويله نسكى) نك بالذات تحت اداره سنده اوله زق بتون اهالى يانفين اطفا ايجون استخدام ايدلشدر .

متفرق خبرلر

صوفه اوزرنده دشمن طاره لرى

یحیی دیوانی

— تنقید —

عمری :
جلال نوری

بیدار ایله یختی یو یو کارده
عالمده بر چراغ او یاندرکه سوخسون
[یحیی افندی]

[معارف عمومیہ نظارتسک مظاہر تیسہ] آثار مفیدہ کتبخانہ سی [شمدی یہ قدر باصلمیان و یازمه نسخہ لری پک آزا قالان یحیی دیوانی طبع و تنبیل ابتدی . [فینتن] کئی رومان تبق بر شاه اثر دن صکرہ یحیی افندی دیوانی کئی فلاسیق بر کتابک تقریرہ موقبتندن طولانی کتبخانہ بی تبریک ایله تنقید آبی قارئلر ضہ تقدیم ایدرز .]

اوزمانک ایجلیکی شمدی بزہ غریب کلیر :
« عشقک اودینه ای کل یازسه جان شیدا »
« هر بر آوج کلندن بر بلبل اوله پیدا »
یحیی حامد وازی تضاد لره ده اجنی دکادر :
« قیس ملامت کرین راعنموندن بکا »
« مسلك اهل خرد دراه جنوندر بکا »
لکن اشعارنده فلاسیقیرم پک زیاده در :
« سخن کیم آتش دلدن قویه لاید اولور پرسوز »
« آنکیچون سوزلری یحییانک آتشیاره در کویا »
پک نادر استیزا و لطیفه ده ایدر :
« سایه جهلنده نادان دائما آسوده حال »
متصوف و عاشق در :
« یحیی حرم عهده کیرسه توله بی ناک »
« مفتوحدر اهل دله هپ باب محبت »
گذک :

« طور کن جامه تن روحه راحت واری عالمده »
مغی الانام افندی ، عمیل بر مسلمانہ یاقیشه جق بر فلسفه صاحبیدر ، قدره ، تصادفه التفانکار دکادر :
« بر صراد اولقسه یحیی مقصدک استغنائی قو »
« نازنین محبوبه بکزر چوق نیاز ایستر صراد »
فالابوری سه و من دکل :
« سمندر لری عشاق ده سگان آتشدر »
لکن بی معنا ، زرو طبیعتله سویندش غزلار دیوان یجیاده اکثریتدر .
اقتطاف ایتدی کمز کوزل بیتلر و مصرع لریک تأمین ایتدیکی نقشه بی بر شمار ایله زائل ایتدیمک ایچون ترسنه منتخباته قالمسمدق . مع مایه نمونه اولقی اوزره آیکیز بر مناسبتیز سوز :
« البته ویرر حکمتی معجون محبت »

یجیاده لیریزم ، آز تصادف ایدایلر . یحیی افندی اول باول بر شیخ الاسلامدر ، آندن یحیی افندی شهر مشهور کیم ، و اولی و اولی . آنک ایچوندرکه طبقه بالانک ینون ارکانی طابعتاری اولسون ، اولسون نطقاً افاده مافی البالہ آتدین ایدیلر . یحیی افندی بونرک سرفراز ایدر . دیوان خطبات لفظیه من مصون دکادر . لکن ، عجباً ، هتور قطعیت کسب ایمان لساندرده هانک ناز ، هانکی شاعر ، هانکی فضولی و نغی ، هانکی کمال و حامد یا کاشسز یازی یازمشدردر ؟ یحییانک لسانده آتدین متاندر مان بوندر یحیی افندی کیم ؟

قسططنبیه نیک فتحندن صکره منوران رومدن
بسیر قافله ایتالیایه مجرت ایدرک ره نه سانس دورینک
افتتاحنه بادی اولمصدی . عینی زمانده وسطی
وغربی اوروباده ره فورم حرکت مهمه سی باشلیور .
ترک لریک داخل صحه دریا اولسی ایله ایسز قالان
وندیکلیر ، جنوزلر و سائر سواحل خاق اسیا .
نیولر ، پورتکیزلر ایله تصرف مکدور ایدرک عندک
مسدود قالان شرق بولنه مقابل غربده بر یول
آزار کن آسراقایی ، امید بروخی بولپورلر . ارضک
غیر مکشوف اقطاری فتح ایدیلور . قرون وسطی
هئیلن بلدی تاریخی نهایت بولهرق فکر بشر
اویانور ؛ یونان قدیمه طوغری برانجام اولور .
حدیث حاضره ، بو ارتجاعک فیض نماندینده هبارتدر .
یوتاریخ فروشلفمزدن مقصد شیخ الاسلام یحیی افندی
صراحیک نه کئی بر دورده یقصدیکئی سوبلکدر .
ایسته عثمان نایبک مغی نامداری غرب عالمده دورک
دکشدیکی بویله مستغنی برهنکامده ، [فیرنجیه] ده
[آوغسورک] ده ، [جنورا] ده دکل استانبولده
مشهور ایدیلور . یعنی افندی مسقط رأسی اعتباریله قرون
متاخره رجالتندن دکل ، ازمنه قدیمه شعر استنددر .
قوجه راعب باشا استغنا ایدنک شرطیله هیچ بر
شاعر من یحیی افندیک رسنه اجتماعیه سننی حاضر
دکادی . نفس بر ندیم ایدی ؛ ندیم ایسه حکمداران
ووزرا دوا ارنده قدیمدن بری امثاله تصادف
اولونان ظریف و لطیف بر کاسه لیسدی . حالبوکه
یحیی افندی سیاست دونتی تدویر ایدن اعاطم دندی .
بشاء علیه آتارنده بر نیالت مخصوصه واردر .
یحیی دیوانی ، بزہ ، دواوین سائر کئی الک بارلاق
دورلرنده ترک لریک [دانشه] ، [به تراقا] ،
[قویه رنیکوس] عصرینک انتباهانه نه قدر بیگانه
اولدقلری کوستر . قباحث یحیی افندیده دکل ،
زمانده در . افندی کلمه نیک معنای عام و شاملی ایله
بر فلاسیقدر . بو صاعر بدیع الما مرده قدماطرفندن
بایه دستوریته اوز ایدن قواعد و جینجه
غزلار لغت ایدیلور .
سفرای برمش زمنش هر کس کئی یحیی افندی ده
اومشوق و جینجه اوچور و جینجه یاقین غزل نوبت
ایتمدر . بشاء علیه دیوان یحیی ، هر دیوان کئی جان
صیفه جق سرینده بکشدیلر . بو کون ، بو دیوان ،
تربیه فکریه و فلسفیه معنای اولور اعتقادله
اوقوت ایدیلر . آنجق ، و یحیی فرنگ صکره
اون بر یحیی باشلرنده اجدادشک فکر دورقلری
نه سرینده اری ؟ یونان آکلمین ایچون بو دیوانی

زمانه در . افندی کله نك معنای عام وشامی ايله
بر فلاسفه در . بو حصر بدیم الما کرده قدامت قدن
باید دستوریته اولان ایدان قواعد ووجوبه
غزالیه افندی در . هر صدمه بیست بر قاف
سفری برین زمین . هر کس کی بیجی افندی ده
او مشق ووجوبه اوچور بجه به یابین غزل بر
ایفندی . بانه علیه دیوان بیجی ، هر دیوان کی جان
صیفه حق سر نه ده یکشده در . بو کون ، بو دیوان ،
تربیه فکره ولسانه به مدار اولور اعتقاد ايله
اوقوناملدر . آتیق ، و بیجی فنک صوکر نه ده ،
اون بر بیک باشلار نه اجداد منک فکر و درقلری
نه سر نه ده ای ؟ بو ای کلام ایچون بو دیوان
اوقونالی بر .

غزل طرزى بر جوق اعظمك فریمه منی محاصره
آلته آلدی کی بیجی افندیك ده حرب طبعی
ازاله افندی . مثلا :

« وقتی کیمش عیش و نوشك دوری دو منی ساغرك
« حظ اولتی بر عجب دورانه کاندك ای کوکل
کی کوزل بر بیتنی میدانه قویق ایچون بر غزل
ترتیب ایك مجبوری حامیل اولش ؛ شاعر
اضطرار نختنده بر شیار دها سولمیش . ایسته
فلاسیق اصولك فنالی براده ظاهر اولور . بر
رسام فرض ایده که آکا ، همه حال و منحصرأ
کلیسا اهزه سندن درت ویا بقنك تصویرنی
آه جسنك دینون . بوسامك رافائل بیه اولسه ،
قابلیتی کورنبر . ایسته بزده ده ، فدئا ، عرف
آتیق شعرانك بر ایکی وادیده طولاشلرینه مساعدی .
طنز بر قافیه دلنخته ، بر غزلک حدودی ایچنده
الهانه سربستی جریان بر مرک متعذر . معاذالله !
سامد بنون مخلیاتی بر دیوان ایچنه صیفه سدرتی
مکلفیتنه بولوسه ایدی بو کون بر مقبره ، بر قیننه
مالک اولورنی ایدک ؟

بیجی ایچون ک طوغری مطالعه منی سرد ایدن
انکلیز مسترکی [کتب] در : « بیجی ، بر طرفدن
ایقیه ، دیگر طرفدن ندیه آل ویر . « هر حاله
ایقی ، بیجان ، اونوز یاش قدر ، بوک اولقله برابر
آندن دها کنج ، دها زنده در .

ندیم :

« دیده غمخور و کربان چاک کاکل تارمار
« حیرت افزاد قیامک جانجو ایکن سنک
بیجی :

« بولایم جانجو ابنده آجه بدم لطف ايله آتی
« کبریدم قویته اول غم نه نك بیجی نسیم آسا
نقی بر بیجی درجه بر شاعر ایسه عجب بیجی - که
محاصریدر - ایکنجی درجه ده بر نظم اوله بیلیری ؟
بیجی :

« شمندی خیل سخنوران ایچره
« نقی مانندی وازی بر شاعر
« سوزلری سیمه معتقد
« امره القیس کندیدر کافر
نقی بیجی به جواب :

« بیکا کافر دیش منی افندی
« طوتم بن آکا دهم سلطان
« و اوله نده یازین روز جزایه
« ایکنم زده جبارنه آده یالان

بیجی دیواننده کوزل شیوه صیق صیق تصادک
قولور :

« بر درلایه دوشدی کوکل دینالی جوق
« مشفک صفای یوق دکل اما جفای جوق

« البته ویرر حکمی معجون محبت

بجاده ویریزم . « آز تصادف ایدایر . بیجی
افندی اول باول بر شیخ الاسلامدر ؛ آندن
بیجی . بیجی بیجی بیجی بیجی بیجی بیجی بیجی
ایچون شهر شعور کله . « و اولور کورنی . آنک
ایچوندر که طبقه بالانک بنون ارکانی ، طبعی
اولسون ، اولسون نظماً افاده مافی الباله آتیه
ایدایر . بیجی افندی بو نرک سرفرازیدر . دیوان
خطبات لفظیه دن مصون دکلدن . لکن ، عجب ،
هنوز لفظیت کست ایمان لسان زده هانک ناز ،
هانکی شاعر ، هانکی فصول ونقی ، هانکی کمال
وسامد یا کله شاعر یازی بزمیلدر ؟ بیجی کسانده
بر آز منات وازسه ده نچدد یوق کیدر . بیلمه ،
لکن ، بیجی افندی مرحوم فلاسیق اولسه بلکه
دها بیوک بر شاعر اولوردی ؛ چونکه بنون
معاصر لریک فوقده ، دها بشقه بر عالم ایچنده
ایدی . فقط ، افسوس ، شو [پاستیش] ،
ظیره جیلک پک بیوک ادبامزی بر دائرة متادیه
ایچنده طولاشد بر منش ؛ کندیلرینه تعین جهات
ایشدر مکی متعسر قیلمشدر . اگر کبرید فتیحی
اشاننده کندیلرینه حرب ایتدی کمر افوامک ظاهرندن
بشقه بر آزده باطنی بیسه ایدک بیجی افندی دها
[موده دن] اولوردی . چینگ محافظه کارلق حقنی
تسلیم ایدرم . چونکه بو ملک کونا کون سددرله
تالک اقسام سائر سندن نچرید ایدلشدر . لکن
ولو اورخان غازی عهدنده اولسون ترکارک چیلک کنی
قبول ایدم . چونکه بز اوچ قطعه ارضک
ملقاسنده ، بحر سفید سواحلنده سلطنت قوردق
ویونان وروما علیله ، لاتین وجرمان مدنیتلرینه
مناسبتنده بولوندی . اگر بیجی افندی زما نده ،
السنه ثلثه دن ماعدا لهجه لرله متکلم اولان قومشولر من
نه سولیلور لر نه دوشونیلور دیه بر تردد و شبیه
دوشسه ایدی شتاشی مرحوم دوز مجید خانیده
دکل ، مصطفای اولک عهدنده یازلاردی . افسوس !
[دانته] - مضحکه زبانه - سنی یازارکن قابلیت
عنايه آنجی و آنجی عجمک هنگام انحطاطنه
بیهوردی :

« هر زمان سوز فراق اولز وصال ایردی آچیل
« عالم عشق کیده بیجی قیشی وار هم یازی وار
و ، « نهوه مزدن بیلورز عشق نك پاکلکن
و ، « یاده صاف اولیجی آدمه حالتی ویرر
و ، « آدمه چه وهستار کر امتی ویرر
و ، « خاتم کی باری هله مرآن ان اویسه م
و ، « هیدیه عنقه ایبالک کفاده کوردم

پک محدود بر دائرة ایچنده شعر سوجک زخاوت
ذهنی منی ، تن پروری فکری منی منتج اولور . بیجی
دیوانک محفالی ایچنده بیوک بر غیرت دماخیه به
تصادف ایچوروز . بر قاج روز غزل ایچنده بر برینه
بکزه میان یوق کی .

بیجی ک غزالی بویه اولدینی کی غریبدر که
سائر دیوانلر و غزالیلری ده بر برینه پک بکوزور .
ادبیات حقیقه من قارشیلقی ایکی آینه به بکزه ر .
فی الواقع بولرک ایچنده بیکارجه الواح و تصاویر
کوزیلور سده جمله منی بر در . غزل و قصیده
ایک شمه نك ، ذاتیک احساسی ، فکر یابین
ایک شمه نك ، ذاتیک احساسی ، فکر یابین
ایک شمه نك ، ذاتیک احساسی ، فکر یابین
ایک شمه نك ، ذاتیک احساسی ، فکر یابین

ایچون ایچون کمال پک افندیك
اراستاد . کمال پک ،

بیجی افندی به دایر تذکره لوده ، و قایعنامه لوده
نه دیش ایسه جمله سنی پک کاتبانه بر طرزده جمع
و تصنیف ایددر . لکن بو آتمش کسور صیفه
ایچنده زمان ، مکان ، عرق نظریاتک تطبیقاته
یکی اصولده هیچ بر مقایسه به تصادف ایدلر .
قدیم تذکره جیلر کمال بکدن اکسیرک و یا فضا
بازمانلردی . کمال پک افندی نغباتک وقوعاتی
قید ایتدی سته لریک بویه سرعته کدران اولسنه
بلکه قلبه متأسفدر لر . کمال پک کی ارباب اقتدار
و تبعیض و جوب برقی به بر آز دها ایمانکار
اوللری رجا ایدرز .

برده دیوان بیجی نه دن - نسخ حروف ايله
باصیلور ؟ خط تعلیق دیوانلره خاص دکیدر ؟
معابدک اسلوب معماری سیله مساکن خصوصه اشیا
ایدیله بیجی کی غزله ره ، یکی اولره پک
یا قشدر بر دیشم حروفاته غزلیات قدیمه نك یازلسی
بزه ناخوش کلور . بر جوق ارباب ذوق بو
فکرده در . بر رسامین نغبتک ، فضولنک
ره دلفونلر و یاسو کتلی رسامی بیسه نه قدر غریب
اولور ؟ [بولاق] دار الطبعیه منی کی مطبعه
محاصره نك ده بو نون سکره تمایل ایدم بیجی دیوانلری
دیوان حروف ايله باصه سنی نئی ایدرز .

۱۳۱۲ سنه ۱۱۰۰ هجری قمری

بیت عثمانیه ایچونه مفید آثاره صحیفه لر منزه ایچقور . درج اولنمیاوه اوراقه اعاده اولنمیاوه

بونه شرائطی : ولایات ایچون سنه لکی ۱۱۰ ، آلتی آیللی ۶۰ غروشدو .

عالمک اجنبیه ایچون سنه لکی ۳۸ فرانق

۲۳ نجی سنه

برظفر ادبی : « فینتن » ک انتشاری

محرری : جلال نوری

دهاء پر ذره اولدقجه بحلی التمدین ؛
بوکون برسر اصل محنی قالیر برچشم داهیدن .
ح . ع

طبیعت ذوق ایداعش تا ازلدن جمع اشدهای ؛
بنای عالمک اضمداد کونتا کوندر اوتادی .
ح . ع

« فینتن » ک انهای تألیفنده آلمش بو نامتشر وسنده جامنک سیمایی شهسپیرکسی ایلم
نه بیوک بر قرابت ارأه ایدیور !

[معارف عمومی ناظری شگری بک افندینک لطف و همی ابله ، « آثار
مفیده کتبخانه سی » عبدالحق جامنک « فینتن » بی مطبعه عامرده
بر صورت مطبوعه ده تمیل ایتدیردی . اثر بر ایکی کونه قدر نشر
ایدیله جکدر . بو مناسبتله مقاله آتیه قارلرمنه تقدیم ایدورز .]

«فینن» ك انماي تأليفده آلمش بو نامتشر وسنده جامدك سبهي شه سپر كسي ايلم نه بيوك بر قرابت ارايه ايدبور!

[معارف عموميه ناظري شكري بك افنديك لطف وهمتي ايله ، «آثار مفيده كنيخانه سي» عبدالحق حامدك «فینن» ني مطبعه عامر ده بر صورت مطبوعه ده تمثيل ايتدردى . اثر بر ايكي كونه قدر نشر ايديله حكدر . بو مناسبتله مقاله آتیه ني قارلمزله تقديم ايدبورز .]

عبدالحق حامد بگه قارمى بي طرف اوله . بيليريم ؟ [فینن] كي بر اثر انتشار اينجه انسان ، آنك اونا ياغارا كي طاشان ، جوشان بلاغتي قارشيمسنده قابليت تنقيديه سني محافظه به مقتدرى در ؟ في الواقع شمدي به قدر [مقبر] مؤلني حقتنه سويلدكسه ، نه يازدقه طبيعتيه بر قصيده منتوره اولدى . بونكله برابر ، استادك :
صدای عقابن بر ترسك ای الهام وجدانی !
مصراعى او قوماش اولمده بر مؤاخذه تجربه سنده بولونه لم .

ايشته حامدك قابليتي ، ويقتور اوغو كي ، بالخاصه بوساحه لرده كورينور . حامد بك حریت مطلقه طرفدار ايدر . على العاده ارباب صنعتي ، بك سه وديكن تراشیده كارلري زنجير بند ايدن قواعدك حامدجه هيچ بر اهميتي بوقدر . فرانسده [فلوهر] ، بزده توفيق فكرت هر كله اوزرنده اوزون اوزادي به توقف ايدرلر ، فكرلر نه كونا كون اشكال و بررلر ، حاصلی بر قوبوجينك آنده كي بروش اوزرنده دقتله ، اعتنا ايله ، صبر ايله ايشامسي كي چالشييرلردى . حامد آثاره اصلا بكنزه من : مخدرات حامد بر نشالاه كي ، الهامك سرآزاد اوله رق جريان ايتسندن ميدانه گلش بر كليياتدر . الهام تيلر ايتش ، حامد بكك اثرى وجود بولمشدر . بناء عليه بوسلسله تفاسده نقاشلق آرا تامق اقتضا ايدر . تراشیده كارلله ، صنعتله ، ادبي قوبوجينقله چوقچه اوغراشانلرك ايسه قريحه لري نو عمار محدوديه كسب ايدبور . الهام ، آنى اولور . عمر بيرده ، بعضاً ، بر دقيمه اينده فكره او قدر علوى و يا عجب الواع خطور ايدركه اودقيقه نك افولندن صكره بردها آنى يا قالمق و تشبث ايتك بلكه محالدر . حالبوكه توربو و منتقب ايله چالیشان شعرا و ناثرلر بر ملعيه لفظيه يا عمق ايجون سررشته الهامى بلكه آلارندن قاجيرلر ، بلكه بويله بر غربت نيجه سنده بر باب شكسته « طوغاز ؟ لكن

« لومبرو صو » تشریح
وغريبات اعتباريله دهاني
تدقيق ايتشدى . داهي ،
عادتلك فوتنده بر انسايدر .
او ، هيچ بر قاعده به ،
هيچ بر دستوره ، حتى
عرفه بيله تابع اولماز ؟
مليونلرجه انسانك بيكارجه
سندن برى كورمديكى
كورور . بونكله برابر
بلكه اك اورهه حاللى
آدمارك كوردكار ني كور-
مز . مشوارنده ، طرز
حياتنده غرايتلر عرض
ايدر . ايشته ، بر تدقيق
ونفحص عادى نيجه سي
اوله رق دكل ، اختيار سز ،
طبيعتيله . حامدك انشاد
ابدوب مقاله صرك باشنه
تبركا درج ايديلن ايكي
يئي [فینن] ك مؤلفي
اك بليغ بر طرز زده تصوير
ايدر . حامدك ، بر ايديش
اعباريله ديكر ادبائه مقيس
عليه اوله ماز . اكر آكا بكنزه بر اغوزج ايستر
ايسه كز يته لومبرو صونك تنبع ايتديكي ذكا
ودهارله مراجعت ايديكز .
حامد بك اضدادى بك سهور . [فینن] ،
استادك ديكر اثر لري كي سرايا اضداد ايله
طولودر . زمان ايله ، مكان ايله « سپه كوله »
ايتك ، زمانك ده ، مكانك فوخته چيتمق ، بر برندن
بك اوزراق مفهوم لري يا قلاشدير مقي و بونلرله اوسنامق

او به بر سته نصير ايله
فارسيه چيقره نو سكت مزاج روحني !
چون ضرر روحى ، او سر بر بار روحى
هسته يار فخره طغرايه هولر صلام روحى !
طافه نرم او بكي مده مفضل كاره
سز قيعت نعتي ايسه كدر ياره !
...
سره طوبان كي هم ، يا عجب بر سته و فخره
كوز باشم سيل لاه ، آه و در بوم چه چه !
ظننف بونك ابرون ، ايسه ، صادم بويه نظر
بر سه تهدير ايله ، ايسه ، به اولم مظهر !
طافه نرم چه سزى و در بوم چه چه و آتش زاره
سز قيعت نعتي ايسه كدر ياره !

هيچ بر وقت ادبيات عالم «فینن» كي بر بدعيه قلعه مالك اولماز . «فینن» درجه سنده ، بشرك ثروت فكريه سي ايجنده بر جوق آثار وارددر ، لكن «فینن» دن بيوك بر كتاب بوقدر . بر حدمعني كچدكدن صوكره آرتق ارتضاعك اهميتي قالماز ، بناء عليه شواهدده مساوات جاريدر : توراك اك منتخب اقصاى اولان « كتاب ايوب » « اغنيه الاغانى »

محاضرة ادبيه

محررى : مهمل نورى

ساع رقت يك افندى استادمه

كتابلرم مع التأسف نزدمه اولديغندن قهرمى حرفيته موافق بر سوزنده نقل ايدمه حكم . بر انگيز ادب مؤرخى ديوركه : بر بهار صباحى ، كوش ، صحرايه ، دريايه ده شور ايدر كن كوزجه طرح و تنظيم ايدلمش بر باغچه كيدر سگن : كلر ، منكشله ، كوفان كون چيچكر طيبي بر باغچه نشر ايدرلر . اوراده ، بر قانابهده ، بر دقيقه وقفه كير استراحت اولور سگن . ازهار نونا نوعى ، كوشك انعامتيله حياه كنن زرين و سيبين ، رنگارنگ و ازهار ايله هم آهنگ غرايت كلكبارى ، بوچكرى كوزور سگن . بو بر لوجه طبعيه در . صكره ... بر بر دكانه كير سگن . آغير لوانطلر ، كيميا اعانتيله آلدله ايدلمش قوزمه تيقلر ، قالن بودرالر ، كسكين لوسيونلر ، الى آخره ، شامه كزى شدمله تصديع ، ذوق كزى ده خيلى تعجيز ايدر . بر دقيقه اول شو صنعي قوقوردن قورتولق ايسترسگن ... ايسته ، صنعت) بوقوقورك برنجيسنه ، تصنع) ده ايكنجيسنه شيبدر .

(آر نه ستره مان) ك — حيات عيسى — سنى ، ياخود (آناطول فرانس) ك — «په نغوئن» لر آطهسى — نى اوقويكيز . هر ايكي صاحب قلم اصلا تراشيدمه قارلق ايتك ايچون يازى يازمامشله ؛ لكن ، مال او درجه عظمتلى ، زمين او قدر مساعده كه بعض تصور اتمه ، بوايى ناز حلى الشان ، يك بيوك آثار تراشيدمه كارى ابرازيه موفق اولمشله . اوبديع ومخلد صيفه لر محضا الجاى طبيعته يازلمش . تصنع بولردن يك اوزاقدن . فكرده ده بويلدر . مثلا [بلهز باسقال] اورتيه اصلا بر فكر آهجم ديه دوشوغه مش ، مثله مدهشه حيات وماتى تعيقه فويلمش ، اوصرده ، اوسرتيه يوكسلمش ، يوكسلمش ، يوكسلمش كه ، كنديسندن صكره طوغان ، ياخود تكامل ايدن علم و فن ، آنجى آتك و حيزه لر نده منديج بعض (لب) لرى تفصيل وتوضيح ايله بويآه رفعتي بولمشدر .

تصنع ، ادوار انحطاطى — تجتبه — ايدن اعتيادتنددر . تصنع ، زوراكى ظرافت ، التزامى نكته دانلق ، فرانزجه — اسپرى — ، انگليزجه — ثويت — دينلر او بونجاقلر ، افراطه كوتوريلورسه بيلمش اوليتركه آنلرك رواج (كرفنار) اولديغى محيطده بعض امراض روحيه واجتماعيه شدتله ، نحوسته حكم سوريور . صاغلام بر فسر وقلم بولره هيچ بروقت نزل ايتز . تصنع ، — سقولاستيق — قبيلدن برشيدر . زمان ومحيطك تبدلى اك مصنع جله ونشيدمه لرى ؛ ريكة رواج ورغبتدن يوزالار ، صاحبلى ده مصيترده خلع اولور . بعضاً تصنع مستند بر طرز ادبك فوق العاده رواج نائل اولديغى كوريلورز . فقط بو ، هيچ بروقت بر تكامل عد ايدلمه من ، اولسه اولسه ، بوكا ، (اختلال) دنور . مودانك زوالندن صكره ، ينه ، قدعه ، ياخود دهاجيد بر اصوله طوضى بر ارتجاع اولور .

بر زمانك احتياجاتى تمثيل ايتمين ادبيات ، بايدار بر ادبيات اوله ماز . [تظهير = ياتيش] ادبياتى هر معناسيله دوشوك بر چوجفه بگنره . ادوار آفانك طرز تلقى وتحريرى اتحال ايدرسك كريله مش اولورز . زمان يلفوايى بر صورت صنعيه ده ايلرلتياريسه ك نفس الامرده زمانى ايلرلتمش اوله يز . ايسته ديككنز قدر ساعتكزله اوسايكز ، قابل دكل ، وقتى كله نجه كوشن غروب ايتز . «مستقبله» مسلكى ، (فونوريزم) ده ايسته بويلدر . برده بونك ايكنسندن خارج بر مسلك واركه او ، نه ماضيدن ملهم اولور ، نه ده مستقبلدن . آيجق كيف وهوسه متابعت ايدر . بو ، فكر بجه بر عصبي راحتسز لتندر . كلر وچر . بونده (تكامل) معترضه عموميه سندن چقاره بيليرز . جهان ، لسانده ، اسلوبده تكامله طوغرى كيتمه ليدر . وبوكا محتاجدر . درشت ، مقدمه دن وارسته ، خامه دن مجرد حرركات ايسه بر فائده ويرمز .

عجايز ، شو اتاده نه كى بروضعت ادبيه ولسانيه ده بولنيوروز؟ بوسدد ده طوغرى بسوز سويله بيليك نيچون بر آز ماضى به رجوع ايتلى يز : عيب دكل يا ، «فكرتية» مكتب ايدندن بن بيوك برشى آكلامديغى اعتراف ايدرسيم بنده كزى بيوك بر بلاهتله اهام ايدرميسگن ؟ خاير ! نوما بر جسارت كوستروب آييقجه سويله يم كه «راب شكسته» ، ادبياتى ارقا واعلا ايدن بر

سركار دكلدر . مع التأسف بر شاه اثر تصنعدر . مصرعلر جعلى ، مضبوطلر صنعي ، مفهوملر صنعاى وصنعت هر حالده ظاهريدر . بعض بارلاق وكوزل مستثنيات يوق دكلر . لكن بونلر ، اولسه اولسه ايكي فورمه لقى ير طومار . اوراده مستعمل كلهلر بو زمانك ، بوزمينك كلانى دكلدر وبونك ايچوندر كه بونلر بايدار اوله ماشيدر . معانى قيضه . معلومات مفقود . غايه موضح دكل . جهوره مخالفت چوق . اسكى يقلمش ؛ يكي رغبتيه اوغرامامش . كلاره خيلى اهميت و برلمش اما ، بووايدمه — بوريزم — قدر كيدلمش . جمليت حد معروفى جز نجه كچمش ... اوزوپا نظيره جيلكى ايلرى به كوتوريله ممش ...

اسبابى شايدان تحريدر . مرفد مباركى مظاف ارباب شعر وانشا اولان توفيق فكرت مرحوم يك چوق . نظيره جى به نائل ومظهر ياخود كرفنار ودوجار اولدى . تصنع بوسايه ده ملكتمزده آرندى . حالده آرنيور . بونك مبدأى ايسته او ادبياتدر . ابراهم جهدى ، توفيق فكرت ، جناب شهاب الدين ، وسائر ... هب بر بريك تقليدكارى ونظيره جيسيدر . او دائره خارچنده ، برشى ، ياخود يكانه برشى موجودسه اوده حمدمدر .

بيوك بر قابليت ادبيه صاحى اولديغنه قبل قدر شهه من اوليان استاد كير الشانز جناب يك افندى آغاكمن هر اوردده ابراز صنعته مقتدر وجدأ نظم و نثرده بر رجل كامل وماهر ايكن عجا نه دن كليات آثار نده تصنع بوقدر بيوك بر بر تخصص اتمشدر ؛ جنابك بزم كى بر ستمشكار لرى ، شهرت استادك بر شهاب كى مريعا طالع وآفل اوله سنى دكل ، بر كوشن كى ثابت وبایدار ومادام الملوان بر قرار اوله سنى ايستردى . فقط حيف ... اوروپا مکتوبلرى هب صنعي وصناعى ، قتمرى قتمرى ، آيلين ايله بويالى جمله لر ، ركيبلره طولو . الفاظه بعض مرتبه اهميت و برلمش . معانى شايسته التفات كوروله مش . الفاظه صاغلام مازمه ايله خلط ايدلمه مش ... رومانيا كوزلى كى برشى . هله بعض آثار تراشيدمه كارينده مفتون ماز ومعاليسى اولديغنز اسلوبى منندمن جناب افندمن اوقدر تحف كلهلر بوليور ويا اويدر بيوركه ، بونلرى ، طن ويا ادعا ايدرم ، فرهنگ بدست تحقيق اوله نجه حسين دانش يك دوستمز بيله آكلامده كوچك چكر . اوكله لر ، عجم اسلوب حاضرنده بيله قوللانسه يرند دوشمز . صكره ... اوكله قافه جيلكى آرمنده معنى اوقدر ندرت كسب ايدبوركه ... بوهم قافيه كله عاداتا ما ايله توأم اوليور ...

يك بيوك استاد وشيخ ومهرشدم سليمان نظيفه قارشى ده مع . التأسف دأب تلاميذه مخافتله مؤاخذ وضعينده بولنه جم . قد تغير الاحكام يقيدل الازمان ، مجله نك سر سطور بنه كچمش بر قاعده اولديغندن قابل اهمال دكلدر . بونى روما قانونى ده قبول ايدر . زمان ايله احكام دكشير ايسه ، عجبا ، اسلوب ولسان دكشمزى ؟ كچن كون (آتى) نى تشرىف ايدن استادمن حسين رحيمى يك ، لسان واسلوبك حتى آتى آيدمه دكشديكى ، كندى آنارخى اشهادله تايد ايدرك ، ادا ايدوردى .

صكره نصل اولورده تحرير حريرى تحريرمز ، بويله آغير كل باغى قوفان اسلوبيله بزه بر مقدار آفبولى ادبيات بخش واحسان ايدنيور ...

ايسته ، فكرتية مسلكنك استطلاسى بو نتيجيه منجر اولمشدر . بكيلره كلنجه : كچن كون نظف بلك يك وقتسز واشرف ساعته اصابت اتمه مش بر ملاقاتنده بيورلديغى اوزره ، بونلر بزجه مجبولدر . شو محشر فصحا وادبا وشو معشر بلغا وشعرا ايچنده بر آز كندى آرايوب بولسه ، بلكه ، فاضل احمد بر شيشه بگنزه بلك . لكن اوده اساليب اغيارى تقليد ايدمه كندى اونوتمشدر . اوست طرفى ؟ انسان كنجلكدن حقيقه نوميد اوليور . شكر اولسون كه ، آر صره ، حسين رحيمى ، رضا توفيق ، عبدالحق حامد ، سزايى ، سز سماع يك ، سليمان نظيف ، جناب شهاب الدين ، فائق على ، ادبياتى بر مقدار تخطله آتى بر آز تاليفه همت بيوريور سگن . ادبيات مستقبله من عجا نه اوله حق ؟ هر عايله ، بو ادبياتك شو بر قاچ شاعرى ، وخصوصيله تخمه قابليت ايچون «فينتن» مؤلفنى اونوتمه سى لازمدر .

بندن بشقه برده زياده سيله ده مقراتيق ر ادبيات طبخ واعمال اولونيوركه ، آنى ، عاجزانه ، طوزى ، بىرى چوق ، لكن قابليت غدايه سى يوق ويا يك آر قابوضه به بگنزه تورم . بيلم ، عجبا ، خطامى ايدبورم ؟ اولبايدمه محاكمه وتقييد حتى افندم كدر .

۱۳
۷
۱۳۷۴/۱۰
۹۸۸-۲۷۲

آئی بی سی - ۳۷۴ - ۹۱۸

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.725

سخندان منانت اسلوب ساج رفعت بك افندی به
اسطوره یونانیة مجهول خالکیز دکدر : [دانا ئید] لر
[مشتی] طرفدن دیسز بر فوجی بی طولدیرمه به محکوم
اولشلر . بو زوالیلر صباحدن آقشامه قدر حالیشیرلر ، لکن
مع الاسف فوجی طولق بیلیمز مش .

بزم مناقشاتزده بوکا شیدیمز . قرق بیل متادیاً هر کون
برویا زیاده مقاله یازساق هیچ برمز بر جلادت ابراز ایدوبده :
— ایشه ، بن ، آرتق مغلوب اولدم ، دیمه به جکدر .

او حالده بر چاره تسویه بولو علی که اوقات قارئین همدردن
وقایه ایدلسون ، ملیت حقنده بن هر نه یازدم ایسه آناری
قبول ، حتی امضا ایده بیله جکیزی افاده بیوردیکیز .
یالکیز بن عرق ایله مائی قاریشدر مشم . و ذات عالیله
یکانه تمتم بو ایش ؛ مادام که ذات ساسی ادیبانه کز بی
بو نقطه ده لطفاً تصدیق بیور بیور سکیز ، بنده کزده مقابله
عرق ماده سنده سزه حق ویرمز سیم عادتاً قابالق ایش
اولورم .

یالکیز بر شرط ایله : بیلیملر که بر عنصر تاریخی اولوق اوزره
(عرق) پک مهم ایسه ده (محیط) ، (زمان) ، (ایجابات سیاسیة)
وسا ئره ده آندن آنر مهم عناصر دکدر . و عرق ، ترکیب
ملیتده پک بیوک بر اساس تشکیل ایتز . مثلاً بو درجه
تور انپور اولان سز ساج بك افندی خالص ، مخلص آرتاؤده
سکیز . دیکر لری ده مثلاً آزی ، کردی ، مهتدی ، اسلاوی
اوله بیلیرلر . موغول اولدیغکیز اعتراف کرده دولتکیزدر .
شو مباحثاته برخاتمه چکسه ک وقارئین کرامه دها باشقه
وادیلر ده ده خدماتنده بولونساق بوندن مناسب اولمازی ؟
قابطه محاضرده امر وفرمان افندمز کدر .

مجهول نوری

« براهاپوتز » نهري وحيات

— خاتم الفلاسفه رضا توفيق بکه انجمنادر —

بو سنه کی سز دکلسکز . ضمیر کز بیله سزه صادق
 دکل . اون یاشنده کی سزه شیمدیکی سز دکلسکز .
 کچن کون بر آلبوم طولوسی فوطوغرافی
 کوزدن کچریوردم . سنین مختلفه حیاطمه کندی
 تصاویرم . بلکه خطوط عمومیه نك برایکسننده
 بر آز مشابیهت مشهور . فقط برنجی شخص ،
 ایکنجی دکل ؛ اوچنجی ، دردنجی دکل . الی
 آخره . مادیات شویله طورسون . او برنجی
 فوطوغرافیده کی روح ، اوخراج ، اوخلق دیگر .
 لرنده نه قدر دکشمش ! بونلک بری افلاطونی
 پرستیده اذغانی ، ایکنجیسی (لوقره چیئوس) ی
 ولی عرفانی بیلیور . بری (قامیل فلاماریون) ی ،
 دیگری (دولباح) ی اوقیور . اوت ، کندم بیله
 کندمه برتساقض تشکیل ایدیورم . برسطر حیاتم
 دیگری نسخ ایتمکده . بن ، بکا خصم . بن ،
 بکا معارضم . بن بی مؤاخدم .

حقیقت ، عینیه برطالفه در . آنک بردقیقه ده کی
 شکلی ، آرتق دیگر بر دقیقه ده فضیلتی محافظه
 ایده میور . حقیقت بیله جریان تابع . آنک ده
 اسکیمی ، بکیسی ، طوغریسی ، اکریسی ، اکریکی
 وار .

تشریح و فیزیکولوژی ، هیات و (سپه قتروسقونی)
 فلسفه بی جدا و قطعاً تولد بردی .

سقراطک ، افلاطونک ، ارستتالیسک کاپات
 فلسفه بی بو درت فن ایله همشیره لری مفدور
 ایتدی . بونلک معادلات روحیه سی شیمدیکی
 بدیهیات فیزیکیه نسبتله نه ایسه مثلا (طبری)
 تاریخک تاریخ جدیده نسبتی ده اودر .

کچن کون ، قاچنجی دفعه اولدیغنی بیلمیورم ،
 Fouillée نك تاریخ فلسفه بی ختم ایتدم . سوکینده :
 - بشر بونلره اوغراشمه سه ایدی عجیبا ده ائی
 اولمازی ایدی ؟ دیدم . صکره عقله کادی :-
 لکن بو ترهات ، ذهن انسانی کی کشف حقایقه
 سائق اولمشدر دیورلر . بوکده بک ایانه دم .
 عجیبا بوله می ، یوقسه (مه تفیزیک) هواثیاتی عقل
 آدمی کی حقیقتدن ، اوچ بیک سنه قدر ، اوزاقلا
 شدیدی ؟ اولابنده رأی و مطالعه افندسز کدر .

جلال نوری

فلسفه بی ، آرتق اسکیزمانک (آسترولوژی) سی ،
 (آلهیمی) سی ، (قابل) ی کی فنون منسیه
 و مخفیة Sciences occultes صره سنه کیرمش
 حد ایدیوردق . دیرکن (بهرغسون) میدانه کادی ،
 یاخود نوره دی ، یسه هواثیات ذهنیه به اعاده
 اعتبار ایتدی . لکن ، کوریورم که بوموسوی
 و جرمان اسملی حکیم ، سلسله فلاسفه نك صوکنجیسی
 دکلیش ... « قاموس فلسفه » کزله ، « فلسفه
 درساری » کزله خاتم الفلاسفه عنوانه سزاستحقاق
 کسب ایدیورسکز .

بناء علیه بعض مطالعاتی منحصرأ سزه خطاب
 ایتمه بی مناسب بولیورم .

هندستانده (براهاپوتز) نهري وار . مذهب
 قدیم هنده سالک اولانلر تولدکن صکره ، براهان
 قیسملری آیین روحانیلری اجرا ایدرک بونلرک
 جسملری بربر بونهره آتارلر . مجرای حیات
 منقطع اولدکن صکره جسد برآره لق بویکی ومادی
 جریانده قاریشیر ، اورادن صکره (بشکاله)
 کورفزیسه انصیاب ایدر . قدامدن بری ، یا کلیورسهم
 (هراقلیت) ، معنیدار برجهله صرف ایتمش :
 هرشی آقا . اوت ! حیات روحیه ده ، حیات
 عضویه وغیرعضویه ده ، حیات کونیه ده برجریاندر .
 بونلرک هر دقیقه سی ، هر آنی عدم الضبطدر . شکل
 هالکدر ، لکن هرشی شکادر . شکاک خارچنده ،
 ماقدامنده ، ماوراستنده هیچ بر شیتی یوقدر .
 ننگه ده اهمیت و برمک طوغری دکادر ، چونکه
 نوده مع التأسف بذاته فایدر ، زائلدر ، آفلدر .
 نقطه نظریه دائمتمندلدر . بوایله برسنه ماطوغراف
 شریدی درکه برکره کورولدکن صکره برایکنجی
 دفعه کوستراسی معتددر .

هرشی تباعد ایدیور . عینی مرحله به بردها
 گانمک قابل دکادر . (براهاپوتز) نهري شکسته
 رزمینده حیاتلری سوزوکلایوب کتوردیکی کی
 جریان کونی ده کافه موجوداتی متادیا قوغالیور ،
 لاجریور ، قیقه برتیور ، صاووریور .

مشوقه کزدن جدا اولیورسکز . اقربا کز
 مزدن آیریور . یارانکیز تولیور . سامانکیز
 نوکته تور . ماضیدن اثر قالیور . بونکله برابر
 ظن و خیال ایدیورسکز که آنجق سز قالیورسکز .
 افسوس ! سز بیله قالیورسکز . کچن سنه کی سز

گراما قارئین

محرری : جہول نوری

« عامہ ، بر اثری تقدیرہ باشلادینی وقت آکلارم کہ فالصو
ایتمم ؛ زیرا ، خلقک دائماً خطا ابتدیکنہ ازلدن قائم . » حکمنی
مجانین دہاندن و تیمارخانہ دہ بولن (فریدریخ نیچہ) ویرمشدی .
بز برآز دہا آفیونسز ، مورفینسز دوشونمہلی بز :
خلق ، اوت « زردشت بویلہ سویلردی ... » مؤلفی ایلہ بردقیقہ
ہمفکر اولہلم ، غالباً خطا اوزرینہ اتفاق ایدر ؛ لکن ، طوغری
اوزرینہ اتفاق ابتدیکنی اثبات ایدہ جگدہ بک ، بک چوق دلائل
واردر .

برده قارئینک تمایلی بر - رہ آلیتہ - در . ارباب قلم بو حقیقی
نظر دقتہ آلمق مجبوریندہ بولونیورلر . شون حرکات وسکناتمزی
تعیین ایدہ جگ معیار آتجق بوتمایلاتدر . بیوک آدم اودرکہ بوتمایلاتی
آکلار وکندیسنجہ متصور اجرا آتی آنلرہ توفیق ایدر .
آسریقانک یتشدیردیکی اک اولوالعزم حکمادن (آمہرسون) بیوک
آدم نمودجی ، آتجق ، تمایلات خلقی ذاتندہ ومفکرہ سندنہ اجمال
ایدن وخلقہ الک زیادہ فکر اوحسامدیون اولان فرددہ کوریور : افلاطون
آسہی ، (سودہن بورغ) ، (مونتنی) ، (شہ قسییر) ، (نابولہون) ،
(کوتہ) ، بو حکیمک اداسنجہ ، ہیپ ، (تمشیلکار) ذواتدر .
بونلر ، جماعتلرینک افکارینی تمثیل ایتمسہ ایدیلر مظفریتہ ناائل
اولمازلردی .

شو مقدماتی برطرفہ براقلم ، بزم قارئینمز ، عجاب ، شو ۱۹۱۸
سنہ سندنہ کچی بروضیت روجیہ دہ بولونیورلر ؟ بونلرک تمایلاتی ،
غایہلری ، املمری ، فضیلتلری ، ذہیمتلی نہدر ؟
اون سنہ دن بری گراما قارئین ایلہ دائمی مناسبتدہ ہم . آلدینم
مکتوبلرک عددی بیکلری ، یازدقلمک ایسہ یوزلری بکیور . آہ ،
ارباب مطالعہ ایلہ دردلمشک نہ قدر خوشمہ کیدر . ہ آنلرک ایچندہ
نہ یمان ارباب دہا ، نہ یمان اصحاب صفوت وار . بز محررلر
اکثریتلہ یا مدید ، یا قصیر البصرز . چوقلق اورتہ سنی کورمہ بز .
قیردیغمز بز بوط اوزرینہ - ہلہ بکا - ہمان بر ، بردہا اخطار کلیر .
آزاجق قابلیتم اولسہ ، بنده ، نمرد ایدر ، برطاشلری کی اصلاح
نفس وقلم ایتردم .

قارئین ... بو برطالدر . واصل عالمدر . بونلرک ایچندہ ممنونی وار ،
مجنونی وار ، مغبونی وار ، مجنونی وار . جملہ ستنک ، بردن ، کوکلنی ایتمک دہ
محال . محرر ، بر حکمہ رئیسہ بکزہر : بہ محال ایکی طرفدن برینی
دلخستہ ایدہ جکدر .

قطق اون سنہ دن بری روحيات قارئین آکلامغہ چالشیورم :
ہم بالکیز ترک قارئینک دکل ، عناصر مختلفہ قارئینک دہ . چونکہ ،
حیات تحریر ہمک بز بیوک قسمی ماہ لیدیہ فرینکلرینک تصحیح انذہانی

تاریخ عثمانی، یوقسہ تاریخ عثمانی بیلیو غرافیسیسی؟ - آثار شرقیہ - روم ووندیک محررانی .

اویدورمہ اثرلر - قدیمدہ یلان

آنجیق روحیات علم جدیدنک نظریاتی سایہ سنده قابل تفسیر اولان بر جوق وقوات تاریخیہ، او وقعاتک اشخاص و مؤرخلرنجعدہ مجهول قالمشدر . ک . لوبون

1909

چوقلرندن تصویقاتہ مظهر اولوروز: هایدی بر تاریخ عثمانی قلنہ آلیکن! هنوز لسانزده مضبوط بر تاریخ یازبله مدی؟ وقایعنامہلر خلاصہ ایدبله مدی . بر آرز غیرت ایدیکوز، میدانہ مکمل بر تاریخ عثمانی کتیریکوز . یاخود بو قوتوشات فرددن زیادہ جمعیتہ وقوع بولیور: بر انجمن دانش وجود کتیرم . یاخود تاریخ عثمانی انجمنی توسیع ایدلمده بو هیئت زہ تام بر تاریخ یازسون، شو سطرلر ایله بر جوق اهل وطنک یالکن امل آرزوسنی دکل، هر کون سویلدیکنی اجمال ایش اولوروز . عجباً فرط همت و غیرتله، حتی فرط حینتله ایضه تشبث ایدبلرک، مادی موانه، عرویتارہ باقندن چالیسحق حسن نیت اجماعتک بزدن ایستکلری کی، بر تاریخ عثمانی اورتبه قوبه بیلیری بز؟ ظن ایدرم که هنوز مکمل بر تاریخ عثمانی یازہ حق قدر نیمیز اچمک . حسن نیت یک ای برشیدر . لکن، ماده پایله بیلمسی قابل اولیان شیرلی ایستمکده بالآخره انکسار خیاله بادی اولور . بونک ایچوندرک اول بول ممکن الاجرا نهدر؟ متصراً اجرا نهدر؟ متصراً اجرا نهدر؟ بومستهلری حل ایتکلکن اقتضا ایدر . فکر حمزی مطالعات (اضفیہ) ایله شرح ایدلم: بر تاریخ یازمق ایچون - ظن ایدرم - ایک شی لازمدر: محرد، وسائط . محرد قضیہ سنی بو مقاله ضرده موضوع مناقشہ ایتوروز . فرض ایدلم که بی طرفلق کی، وقوف و تقوؤ نظر کی، آمال خسیسه دن تجرد کی مزایا ایله مقطور یک عالم، یک تجربه دیدہ بر استاد من و ار؟ بونردہ قدیمدہ بر «کین» ویا یکی زمانلردہ بر «وہ نان» کی، بر «فرستلده قولان» کی ادبیات تاریخیہ صاحب اولدولر . وساطتله کتبجہ: الک ای املل و آرزولر ایله، بیوک بر عزم و خواهش ایله ایضه باشلیان بر مؤرخک اول بول آرایه چی کتایدر، وناشدر . معلوماتدر . عجباً تورکوز، تورکوزک تاریخہ وعلکتلرنہ دائر یازلش کتابلر نهدن عبارتدر؟ بونلری ایبه تقسیم ایتلی بز: تورکوز وناقی، تورکوز اولیان وناقی . تورکوز وناقی یک آزدرد . بتون وقعہ تویسارک محررانی، حتی لسانزده شمدی به قدر باسملش عثمانی تاریخلری یک ناقص اولان کتبخانہ مک آنجیق ایک رافتی طولدر برور . بلکه عمومی کتبخانہ لردہ، ارباب صراق نژدندہ، اوتده برده بیلدیکنم، یاخود بیلویده بولمدیفن دها نامض آثار اولسون . بونلرک اجمعی درجہ تالیده دفاقیلر . نجیب صامم یک کی، امیری افندی کی . وناقی متیقہ صراقیلری دها بر جوق چالسلر، رحمت ایشلر تاریخ عثمانیک شمدی به قدر مطلع لولدیفن حفاقتندن دها فضلہ سنی ظن ایدرم که ک کوجکلکہ بزم پیش نظر استفاده ضرده قوبه بیلیلر . و، دن؟ چونکہ، عثمانیلرک اوان نشأتندہ، حتی تور فتوحاتندہ تورکوز طرفندن ضبط وقایعہ یک قدر اهمیت ویرلہ شمدی . ادبیات، علوم نیعارف هنوز شکل تقیلستندن فور تولاماش، قطعی ط ماییت آکتاب ایدمه شمدی . معارف نظارتی طرفندن کینده باسدیریلان [عاشق یاشا زاده دخیجی] قیمتدار بر وثیقه ایسه نہ قدر ایدر! جلد، باشدن آشانی به، - تعبیض من عفو اولسون - بر بادت عرض ایدور .

ناج التوارخ - که قدیم الک مکمل تاریخ زدر - به عثمانیلرک نشأت و فتوحاتلری دور ندمه یازلماشدرد . وریلیور که حتی یک اسک اولان عاشق یاشا زاده ایله وقواتی روایت اوزرینہ یازیور . روایت دده، بی العاده متفولاندن عبارت اولوب سندہ مستند کلدرد . بوکون، بالی باشلی علماسن، دولنک

اوانلہ تصادف ایستدیکی روایت اولونان وقعہ لره، حتی اشخاصه قید احتیاطله باقیورلر .

تورکوز فتوح وضر وائلہ مشغول ایکن بو فتوح وغزوانی قید وثبیت ایتکلده بیوک بر مسارعت کوزترمه مشلردی . مثلاً فتح قسطنطنیہ کی تاریخ عثمانیک الک بیوک و تاریخ الک یک بیوک بر وقایع سنی خواجه سعدالدین افندی، کتایندہ آنجیق اون صحیفهده یازیور که بونکده نشانی مؤرخک زاده طیب اولان منظمه لردن، منور کوزل کوزل تعبیراتدن، استعاراندن عبارتدر:

قاله سه چون دیکدی رایت نصرت نما
قله بر مق قالدربوب ایمانه کلدی کویا

استانبول کیمدن، هانکی دولندن، هانکی قیصر دن آلیبور؟ بوکا دائر الک ای تاریخ زده بر حرف بیله بولمه مازسکن . ایستنه، بولبه جہ، اسلاف ضبط وقواتده تصور ایشلردی . عجباً بو اوشادہ عنعنہ وادبیات اعتباریله تورکوزدن اسک اولان ملنلر تورکوزک وقواتی، احوال و مشوارخی قید ایدیلورلری ایدی؟ اوت، روملر، بالخاصہ وندیکی ایتالیانلر، صکره لری تمسک لیلر خیل آثار وجوده کتیردیلر . اثنای فتحده یزانسی درجہ نیائیہده کوجولک، تردی ایتکلہ جو ابرینہ ایچلمش برلسانه، اعصار قدیمه نکل مدخرات قلبیہ سنہ مالک ایدی . بونلرک ایچنده قدیم یونانک الک بیوک مؤرخلری ایله هم عیار اوله حق قلم صاحب لری وار . [خاتقون دینلاس] تورکوزہ دائر برخیلی معلومات وریور . لکن بو معلوماته اعتدال ایدبله بیلیری؟ آرنه ستره نان بیله اون طغوزنجی عصرده یازدین نصرایت تاریخندہ بی طرف اولمدهی . عجباً، یالانک عادتاً مباح اولدین بر عصرده، یزانسی کی بر سفسطه مملکتندہ برور مؤرخ طوغری سویلک حقی حائری ایدی؟ برده عجباً بو اثرلر موثوقیدر؟ برقره نقل ایدرم: فاتح سلطان محمدک خدمتہ سندن [قرینوولوس] فتحه و فاتحه دائر بر اثر بر ایش بو اثر وثقیله اسک سرایده کشف ایدلش . بونک بر نستہ سنی فرانسوزجہ، لاتیجیہ، یونانیہ اولق اوزردہ بودایت اجمین دانشی طرفندن باصدرلش . کتای آله ایتک ایستہ دیکمدن ویا نه سفیری حسین حلمی یاشا حضرتلرنک لطفلرنہ صراحت ایتدم . بر قاج آی صکره اثر کلدی . لفظ بو اثر نه ایش؟ یشته شہندری ادیب نزه احمد حکمت بک بوکا دائر اولان مکتوبندن آکلا شادیفنه کورہ بردات بر کشف دسترس اولدین ادا ایله یشته اجمین دانشه صراحت ایش؛ اجمین اختیار کفله کتای باصمش . لکن اوذاتک کشفی خبر وبردیک اثر اسکدن موجود اولوب بالآخره کندیسی آکا بعض شیر علاوه و علاوانی قرینوولوسه اسناد ایدیلورمش . بالطبع بولہ بر آوقریف قولکسیونک ایدی، نداولده بولنی جائز اولمه یچنندن اقادمی اثری اصحا طرفتی اختیار ایش؛ شہندردہ کوج حال ایله اوج جلدی بالتدارک بکا لطفاً کوندمش . بولندیفن عصر ایچنده بولہ فلزینلرک تصادف ایدیلرہ، عجباً اسک زمانده نلر یایلمازدی؟

وندیکیلر کچی و تاجر بر قوم اولدولرندن وقتله، همجنس لری جنوزلر و سائر ایتالیانلرله برلکده شمدیکی ممالک عثمانیہ مک الک مهم نقاطندہ، آق دکزده، آطالر دکزده، بحر سیاهده، غلطهده مستعمرلر پیدا ایشلردی: بونلرک وطن اصلیلری ایله مناسبلری دائی ایدی . ترک